

BULGARIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BULGARE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BULGARO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)

Mardi 21 mai 2002 (après-midi)

Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Направете коментар на един от следните откъси:

1 (a)

SOS

В този век на бетона, машините и радиото,
на главоломните рушения и луди дирения,
на хаоса и неизбистреното утре,

5

в тази страна — праг между Изтока и Запада,
кръговрат на войни и бедствия,
дето хората живеят за кора хляб и педя земя,

какво е нашата безполезна лирика, мои братя?
— Жалният вой на бездомните псета към луната...

10

Така и ще издъхнем някоя нощ прокълнати
и ще ни смете на утрото автоматичната метла,
когато ранните петли пробудят градове и села...

15

Но криви ли сме ние, че сме родени не вчера или утре — а днес,
не под западните сини светлини на живака,
не под екзотичните лъчи на Тропика на Рака —
а тук, дето всички ветрове платната ни надуват
и се кръстосват разноцветни знамена?

Криви ли сме, че в нашата балканска кръв плуват
белите атоми на славянския сантиментализъм
и червените — на примитивните татарски племена?

20

Ето: ние сънуваме милионнотонните трансатлантически параходи
и океанските пълноводия.

Тачим

25

стоетажните нюйоркски небостъргачи.
Мечтаем под песента на аеропланните перки,
танцуваме в ритъма на запалените мотори,
пред отворените предаватели вдъхновено говорим —
и заспиваме под успокоителните "ОК",
идеци от австралийските колонии...

30

Но в устата си усещаме още вкуса на дивия лов
и аромата на горския мед.
Душата ни се отваря в топлите нощи по сенокос,
изпразненото ни сърце намира още мъка за изгубената любов,

когато — друсани по неравния планински път,
под едрите юлски звезди,
35 сред светулките и пеещите шурци
и уханията на зрелите полски треви —
отиваме към шумящите балкански гори,
към поваления селски шлет,
40 да излеем умората си в тихия бащин кът
и скръбта си в топлия майчин skut...

И ето защо казвам: — Ще умра доволна и без болка,
ако успея, като жена и поетка,
да разкрия пред света сърцето си, поне толкова,
колкото малкото жълто канарче в телената клетка
45 над главата ми в ресторанта,
в паузите, когато си почива джазбанда!...

Елисавета Багряна, Звезда на моряка (1932)

1 (b)

Отдавна беше минала полунощ. Черни облаци се трупаха по небето. Тук-таме проблеснеше уединена звезда и бързо пак се затуляше. След дневния глъч и вой, тежка падаше над земята нощната тишина, като че искаше да заличи паметта от бесните

5 викове, които бяха оглушавали въздуха.

Той се катереше с мъка по стръмния път. Сам, увит с широк плащ, с глава, обрулена на гърдите, той се спираше на всяка минута, замисляше се, слушваше се, озърташе се плахо наоколо и пак поемаше пътя си нагоре. Умора странна го душеше. Чинеше му

10

се на всяка стъпка, че долита отнякъде потаен глас и мярваха му се внезапно непознати образи. Всяко камъче, в което се спъваха краката му, го разтреперваше. Често той се свиваше на земята, като да се боеше, че някой го е съгледал. И след като успееше да надвие на страха си, пак с плахи крачки тръгваше напред.

15

Защото това беше страшният път към Голгота...

Нему се чинеше, че ще чуе тия охкания, които Исус беше посял по мъченическия си път. По тоя път Той беше паднал, беше плакал. Земята, чинеше му се, сега, когато без свидетел стои пред небето, което се разстила над нея, ще заговори да каже всичко, що

20

беше изстрадал...

Земята мълчеше. Никакъв глас, никаква мълва не проникваха отникъде в нощта. Далече градът спеше. Спеше, успокоен най-сетне, че се е извършила исканата от всички присъда, доволен, че се е чула волята му. Надалеко тук-там редки маслинови дървета смутно очертаваха своите бледи силуети в нощната тъмнина...

25

И ето изведнъж, на завоя на една пътека, която заприщяха съборени камънаци, пред него надалече подадоха се трите кръста и очите му веднага отидоха към Оногова, когото търсеше. Нозете му се подкосиха, сърцето му премаля като да престана да тупа, шемет зави главата му, той усети, че в тая минута ще падне и ще предаде дух, и при това той пак потегли напред, прикован в

30

страшното видение. Той Го виждаше на кръста такъв, какъвто Го

35

беше познал от първия ден, когато с кротостта си го беше подигнал по волята Си. Тия мъки, които сящаше, че изпитва сега, озаряваха Го с нова мощ... И той пристъпи по-близо. Тръпки го побиха

40

изведнъж — и той спря. Небето се покри с облаци черни, каквито никоя нощ не е виждала. В тая тъмнина кръстът се отдели ясен и тялото на Христа, увиснало на него, светна, като да бе го озарила неведома светлина. И мъченикът издигна очите си — и благ, кротък поглед устреми в него. Той гледаше в него, Той го беше познал, и той видя, че устните Му трепнаха. И Юда чу думи, които пробиха тъмнината и стигнаха до него. Исус му казваше, че го прощава и го молеше да отиде при Него...

Откъс от Константин Величков, Юда (1900)